

Zastępca Prezydenta Miasta Szczecin

Daniel Wacinkiewicz

pl. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin
tel. + 4891 42 45 209, +4891 42 25 302
fax + 4891 42 45 207
dwacin@um.szczecin.pl • www.szczecin.eu

*P. Dowski
P. Kiciński
NA SESJIE III. 2019
P. Kemisyski
KOMISJA ds. KULTURY
Szczecin 2019-03-08
DYREKTOR BIURA
M-3-17*

URZĄD MIASTA SZCZECIN
BIURO RADY MIASTA

Dnia **08 -03- 2019**

Wpłynęło .....

L.dz. ....

BMKZ-S.411.1.2019.RW.MD

UNP: 16180/BMKZ/-0/19

Pan
Michał Wilkocki
Przewodniczący Rady Miasta Szczecin
- w miejscu

Dotyczy: sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2018 za okres lat 2016-2018

Szanowny Panie Przewodniczący,

Zgodnie z wymogiem określonym w art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2067) przedkładam w załączeniu sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2018 za okres lat 2016-2018.

Jednocześnie informuję, że przystąpiono do analiz inicjujących przygotowanie kolejnej edycji programu. O postępach prac na bieżąco będzie informowana Komisja ds. Kultury Rady Miasta Szczecin.

Z poważaniem,

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA
Daniel Wacinkiewicz

Daniel Wacinkiewicz

Załączniki:

1. sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2018 za okres lat 2016-2018.

Do wiadomości:

1. Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin

Oprac. Michał Dębowski

Miejski Konserwator Zabytków w Szczecinie

Szczecin, 07. 03. 2019 r.

Sprawozdanie z realizacji *Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Miasto Szczecin na lata 2014 – 2018*

za okres lat 2016 – 2018

Podstawa prawna wykonania sprawozdania:

- art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067)

Gminny program opieki nad zabytkami dla Miasta Szczecin przyjęty został na mocy uchwały nr XXXIX/1147/14 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 marca 2014 r. i wszedł w życie w dniu 2 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dn. 18.04.2014 r. poz. 1697).

W oparciu o analizę krajobrazu kulturowego Miasta określone zostały cele oraz kierunki działań związane z opieką nad zasobem kulturowym Szczecina.

W ustawowe działania miejskiego konserwatora zabytków włączone zostały w ramach zawartego porozumienia z Wojewodą Zachodniopomorskim, dodatkowe zadania pozwalające na utrzymanie spójnej polityki ochrony dziedzictwa kulturowego Szczecina. Jej priorytetem stała się renowacja najcenniejszych obiektów zabytkowych miasta, pozwalająca na przywrócenie i ekspozycję walorów artystycznych i historycznych, zaniedbanych obiektów architektury sakralnej i użyteczności publicznej oraz wykonanie szeroko pojętej inwentaryzacji zabytkowego zasobu miasta. Odzwierciedleniem założeń polityki dotyczącej opieki nad zabytkami są m.in. zapisy zawarte w Gminnym programie opieki nad zabytkami. W gminnym programie wskazane zostały również inne podmioty, niezależnie od służby konserwatorskiej, odpowiedzialne za opiekę nad zabytkami.

Realizacja gminnego programu opieki nad zabytkami, polega na działaniach podjętych w oparciu o poniższe priorytety:

1. Opracowanie pełnej dokumentacji zasobu kulturowego Miasta

1.1 Działania wykonane

W ramach realizacji celu został powszechnie udostępniony i jest na bieżąco aktualizowany zbiór Gminnej Ewidencji Zabytków, utworzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. z 2011 r. nr 113, poz. 661 tj.). Obecnie zasób GEZ liczy dysponujemy zasobem gminnej ewidencji zabytków dla Szczecina, obejmującym 3818 obiektów, w tym: 209 zabytków (w tym obszarów i zespołów zabytkowych) wpisanych do rejestru zabytków. Niezależnie od tej liczby, objęte są ochroną zabytki wymienione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dokumentacją fotograficzną objęto ponad 6500 budynków historycznych usytuowanych przy ponad 500 ulicach i placach w mieście. Spis adresowy zasobu GEZ jest dostępny na stronie internetowej Miasta w Biuletynie Informacji Publicznej, w formie elektronicznej bazy adresowej. Dodatkowo poszerzone informacje, dotyczące szczecińskich zabytków wraz z fotografiami, stały się częścią Systemu Informacji Przestrzennej Miasta, który również jest już powszechnie dostępny. Pozwala to zainteresowanym podmiotom na szybkie pozyskanie podstawowych danych, określających zakres ochrony konserwatorskiej obiektów historycznych, potrzebny do wykorzystania zarówno przy planowanych pracach remontowych jak i tworzeniu stosownych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytkowy zasób objęty ochroną konserwatorską jest zasobem otwartym. W ramach stałej współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków dokonano 16-krotnej aktualizacji gminnej ewidencji zabytków w okresie objętym sprawozdaniem. Aktualizacja miała na celu włączenie go gminnej ewidencji obiektów o nowo rozpoznanych wartościach zabytkowych, usunięcie obiektów zdewaloryzowanych oraz nieistniejących oraz koordynację wykazu z zasobem Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i rejestrem zabytków.

W ramach uzupełniania danych o zasobie kulturowym Szczecina wykonano kolejne opracowania oraz karty ewidencyjne zabytków architektury dla obiektów istotnych w pejzażu architektonicznym miasta. Powstała dokumentacja umożliwia wszczęcie procedury

wpisu do rejestru następujących zabytków, ewentualnie ujęcia obiektów w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ).

Wykonane zostały karty ewidencyjne dla następujących zabytków architektury i budownictwa dla następujących zabytków z terenu miasta Szczecin:

- gmach przy ul. Starzyńskiego 2,
- budynek przy ul Mickiewicza 69,
- willa przy ul. P. Skargi 17,
- Kamienica przy ul. Krzywoustego 57 w Szczecinie,
- Kamienica przy ul. Piłsudskiego 31 w Szczecinie.
- Gmach dawnej Dyrekcji Ziemstwa Pomorskiego przy ul. Niepodległości 40 w Szczecinie.

W okresie objętym sprawozdaniem Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie, przy aktywnej współpracy z Miejskim Konserwatorem Zabytków wpisał do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego następujące zabytki nieruchome z terenu miasta Szczecin:

- Budynek pawilonu handlowego tzw. „grzybek” przy ul. Gdańskiej 40 – nr rej A-1643 (dec. znak: DZ.5130.02.2017.AR z dnia 11.04.2017 r.),
- Cmentarz jeńców francuskich (ob. nieczynny) przy ul. Litewskiej – nr rej. A-1731 (dec. znak: DZ.5130.12.2018.IW z dnia 13.06.2018 r.),
- Założenie ogrodowe przy Gmachu Urzędu Miasta przy ul. Szymanowskiego 2, Odrowąza 1, Felczaka, dz. 4/3, obr. 1024 – nr rej. A-835 (dec. znak: DZ.5130/08.2018.AR z dnia 16.04.2018 r.),
- Kościół p.w. Siedmiu Bolesci Najświętszej Maryi Panny wraz terenem dawnego cmentarza przykościelnego (ob. nieczynnego) przy ul. Miodowej 47 – nr rej. A-1795 (dec. znak: DZ.5130.23.2018.AR z dnia 26.11.2018 r.),
- Elewacje frontowe kamienicy (dawny Hotel „Piastr”) przy pl. Zwycięstwa 3 – nr rej. A-1767 (dec. znak: DZ.5130.16.2018.IW),
- Most łukowy nad Rusałką w Parku im. Kasprowicza – nr rej. A-920 (dec. z dnia 21.12.2018 r.).

Ponadto na zlecenie Miejskiego Konserwatora Zabytków zlecono opracowanie następujących opracowań dokumentacji dotyczących stanu zachowania i określenia niezbędnych do wykonania prac konserwatorskich i remontowych przy zabytkach Szczecina:

- Program prac konserwatorskich fontanny „Labirynt” usytuowanej u zbiegu ulic Wojska Polskiego i Więckowskiego w Szczecinie,
- Program konserwacji muru oporowego obejmującego odcinek przyległy do chodnika między ulicami Wały Chrobrego i Komandorską w Szczecinie,
- Programu prac konserwatorskich gotyckiej płyty nagrobnej rodziny Rabenstorp, znajdującej się w kościele pw. św. Jana Ewangelisty w Szczecinie.
- Program prac konserwatorskich elewacji zespołu budynków Komendy Miejskiej Straży Pożarnej przy ul Grodzkiej 1-3 w Szczecinie.
- Wykonanie dokumentacji projektowej dla potrzeb translokacji płaskorzeźby z Pomnika Wdzięczności na nową lokalizację na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie (finansowanie WGKiOŚ).
- Wykonanie oceny stanu technicznego kościoła p.w. Niepokalanego Serca NMP przy ul. Kościelnej 4 w Szczecinie ze szczególnym uwzględnieniem stanu murów obwodowych.
- Wykonanie ekspertyzy dotyczącej stanu zachowania oraz program prac zabezpieczenia i konserwacji polichromii na stropach podestów oraz podniebiach schodów we wnętrzu klatki schodowej kamienicy przy ul. Emilii Plater 1 w Szczecinie
- Opracowanie dokumentacji do złożenia wniosku o wpis na listę Pomników Historii Zespołu budynków administracyjno-socjalno-produkcyjnych d. Stoczni Szczecińskiej wraz z wystrojem wnętrza historycznej świetlicy, usytuowanych przy Pl. Ofiar Grudnia 1970 r. w Szczecinie.
- Opracowanie ekspertyzy obejmującej wykonanie odkrywek na występowanie oryginalnych polichromii i określenie ich stanu technicznego oraz propozycji kolorystyki przejazdów bramnych kamienicy przy ul. Monte Cassino 7 w Szczecinie.
- opracowanie projektu prac budowlanych i konserwatorskich, których wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem obiektu oraz kosztorysu tych prac dotyczących wieży Goćławskiej (d. Wieża Bismarcka) usytuowanej przy ul. Narciarskiej w Szczecinie (finansowanie WKs).

1. 2. Pozostało do wykonania

Istnieje potrzeba kontynuacji prac dokumentacyjnych, obejmujących prace badawcze oraz opracowań dotyczących historycznego wystroju zabytków. Do wykonania opracowań dla obiektów wyszczególnionych w gminnym programie pozostało sporządzenie:

a) 7 kart dla zespołów zabudowy (Śródmieście; Osiedla Pogodno d. Westend; Osiedla Pogodno d. Neu Westend; Osiedla Pogodno d. Wzgórze Ackermanna; zabudowy willowej w obrębie ulic: Konopnickiej, Wieniawskiego i Wołoskiej; Nowego Miasta; Osiedla Głębokie).

b) 13 kart pojedynczych obiektów architektury (budynki i wille przy ul. Mickiewicza 64 i 69, ul. Starzyńskiego 2, ul. Niedziałkowskiego 26, ul. P. Skargi 17, ul. Królowej Korony Polskiej 9, ul. Wojska Polskiego 68, 90, ul. Wieniawskiego 28, ul. Stojałowskiego 9, ul. Solskiego 2, ul. Siemiradzkiego 9, ul. Bałuckiego 5, ul. Michałowskiego 6, przeznaczone do rozbiórki wiadukty kolejowe na linii Trzebież-Szczecin, na przecięciu linii kolejowej z ul. Wojska Polskiego i ul. Fałata)

oraz

c) wykonanie aktualizacji białych kart architektury opracowanych w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku.

Ponadto w okresie objętym sprawozdaniem trzykrotnie wykonano aktualizację Gminnego planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

2. Stworzenie instrumentów prawnych i finansowych pozwalających na zahamowanie procesów degradacji zabytków i sukcesywną poprawę ich stanu technicznego, poprzez pomoc finansową a także wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.

2.1. Działania wykonane

W oparciu o środki finansowe Gminy Miasto Szczecin, obejmujące współfinansowanie prac konserwatorskich obiektów zabytkowych, zostały przydzielone dotacje podmiotom zarówno sektora finansów publicznych, jak i spoza sektora finansów publicznych, pozwalające na poprawę stanu technicznego obiektów zabytkowych.

Podjęte zostały następujące uchwały dotyczące dotacji na prace konserwatorskie i budowlane przy obiektach zabytkowych:

2016

XVI/374/16 Rady Miasta Szczecin a z dnia 23 lutego 2016 r.

XX/480/16 Rady Miasta Szczecin a z dnia 21 czerwca 2016 r.

2017

XXVI/659/17 Rady Miasta Szczecin a z dnia 24 stycznia 2017 r.

XXVII/685/17 Rady Miasta Szczecin a z dnia 28 lutego 2017 r.

XXXI/826/17 Rady Miasta Szczecin a z dnia 20 czerwca 2017 r.

XXXI/827/17 Rady Miasta Szczecin a z dnia 20 czerwca 2017 r.

XXXI/828/17 Rady Miasta Szczecin a z dnia 20 czerwca 2017 r.

XXXIV/933/17 Rady Miasta Szczecin a z dnia 17 października 2017 r.

2018

XXXVII/1091/18 Rady Miasta Szczecin a z dnia 30 stycznia 2018 r.

XLII/1207/18 Rady Miasta Szczecin a z dnia 26 czerwca 2018 r.

XLIII/1237/18 Rady Miasta Szczecin a z dnia 05 lipca 2018 r.

II/21/18 Rady Miasta Szczecin a z dnia 18 grudnia 2018 r.

Dzięki dotacjom z budżetu Gminy Miasto Szczecin, Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, możliwe było przeprowadzenie znaczących prac konserwatorskich cennych szczecińskich zabytków, w tym zapewnienie wkładu własnego przy staraniu się o środki zewnętrzne przez podmioty nie należące do sektora finansów publicznych. W ramach przyznanych dotacji przeznaczono środki i wykonano prace konserwatorskie wyszczególniono w załączniku nr 1 do sprawozdania.

Na stronach internetowych Miasta znajduje się szczegółowa informacja o zasadach przyznawania dotacji oraz sposobie jej rozliczania. Wykaz przyznanych dotacji jest aktualizowany na bieżąco i również zamieszczony na stronach internetowych urzędu.

2.2. Pozostało do wykonania

Z powodu braku środków budżetowych, nie przekazano dotacji na prace remontowo-konserwatorskie, podmiotom ubiegającym się o dofinansowanie prac z budżetu Gminy Miasto Szczecin, zgodnie ze złożonymi wnioskami w BMKZ.

3. Przyjęcie podczas prac remontowo – konserwatorskich, jako obowiązującej zasady, rekonstrukcji brakujących elementów w przypadku zachowania ponad 50 % oryginalnej substancji a tym samym podjęcie prac pozwalających na przywrócenie brakujących elementów wyposażenia i wystroju zarówno zewnętrznego jak wewnętrznego zabytków i zespołów urbanistycznych.

3.1 Działania wykonane

W zakresie konserwacji zabytków:

2016

- Wykonanie prac renowacyjnych 8 zabytkowych pomp, obejmujących konserwację i rekonstrukcję ubytków korpusu pomp usytuowanych przy ulicach: Księcia Bogusława, Królowej Jadwigi, Cieszkowskiego, Bazarowej, Mściwoja, Heleny, Żupańskiego oraz Obrońców Stalingradu w Szczecinie.
- Wykonanie konserwacji gotyckiej płyty nagrobnej rodziny Rabenstorp, znajdującej się w kościele pw. św. Jana Ewangelisty w Szczecinie.
- Wykonanie prac ratowniczo-konserwatorskich zabytkowego muru znajdującego się przy ul. Św. Ducha w Szczecinie.

2017

- Odkrywki i badania konserwatorskie wraz z ich dokumentacją, przeprowadzone dla barokowej ambony w kościele pw. Niepokalanego Serca NMP przy ul. Kościelnej w Szczecinie.
- Konserwacja zabytkowego muru znajdującego się przy ul. Podgórnej w Szczecinie.
- Wykonanie zabezpieczających prac konserwatorskich przy dwóch fontannach położonych na placu przed budynkiem Urzędu Miasta Szczecin

2018

- Dofinansowanie wykonania prac budowlanych i konserwatorskich zabytkowych budynków Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie.
- Wykonanie kompleksowych prac konserwatorskich dwóch fontann położonych na placu przed budynkiem Urzędu Miasta Szczecin przy Pl. Armii Krajowej 1 w Szczecinie.
- Wykonanie prac ratowniczo-konserwatorskich średniowiecznego muru kamiennego przy ul. Cichej 1 w Szczecinie.

Ponadto każdorazowo w przypadku wydawania decyzji pozwalającej na prace przy obiekcie zabytkowym, w oparciu o obowiązujące zapisy prawa, w tym prawa miejscowego, jest odślaniana oryginalna substancja zabytkowa (kolorystyka, stolarka, detal architektoniczny wystroju wnętrza i zewnątrz budowli), która w zależności od stanu zachowania jest dokumentowana bądź poddawana konserwacji.

3. 2 Pozostało do wykonania

Z powodu braku środków nie podjęto prac remontowo-konserwatorskich, następujących zdegradowanych obiektów, stanowiących własność Miasta:

- willi przy ul. Wojska Polskiego 72,
- willi przy ul. Wojska Polskiego 64,
- willa przy ul. Łąbedziej 15,
- Brama Królewska przy pl. Hołdu Pruskiego.

4. Podkreślenie szczególnego charakteru najważniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego Miasta, poprzez właściwą ekspozycję zabytków i obszarów objętych ochroną konserwatorską.

4.1 Działania wykonane

Przestrzegana jest zasada nie sytuowania reklam na obiektach i obszarach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków oraz na obiektach chronionych zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta.

Zachowują aktualność przekazane, niezależnie od obowiązujących zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, pouczenia do zarządców obiektów i terenów zabytkowych: Szczecińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, Towarzystwa Budownictwa Społecznego Prawobrzeże oraz Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego o obowiązku uzgadniania reklam ze służbą konserwatorską na terenach objętych planem oraz prośba o usunięcie z tych terenów nośników powieszonych bez pozwolenia służby konserwatorskiej.

4. 2 Pozostało do wykonania

- a) Konieczność likwidacji, przez zarządców i właścicieli obiektów historycznych, reklam samowolnie umieszczonych na obiektach i terenach objętych ochroną konserwatorską.
- b) przygotowanie projektu iluminacji wybranych obiektów zabytkowych o roli dominant architektonicznych.

5. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność obiektów zabytkowych dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych.

5. 1 Działania wykonane

Współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz promocji dziedzictwa kulturowego Miasta w tym:

- ze *Stowarzyszeniem na rzecz Cmentarza Centralnego* przy rewitalizacji zabytkowej nekropolii, Zakończenie prac nad rewitalizacją górnego pola urnowego w ramach tworzenia lapidarium na terenie Cmentarza Centralnego,
- ze *Stowarzyszeniem Nasze Wycieczki* przy trasach turystycznych związanych z działalnością architekta Adolfa Meyera Schwartzau, i Ouistorpów,
- ze stowarzyszeniem *Sens* na rzecz promocji najlepiej wykonanej konserwacji kamienicy szczecińskiej,
- ze *Stowarzyszeniem Historyków Sztuki w Szczecinie*.

Organizacja przez Rady Osiedla imprez integrujących lokalne społeczności także w kontekście promocji zabytków.

5. 2 Pozostało do wykonania:

- a) Konieczność podjęcia działań zwiększających atrakcyjność obrzeżnych dzielnic miasta, poprzez możliwość np.: tworzenia szlaków kulturowych, obejmujących:
  - zabytkową architekturę sakralną,
  - zabudowę dzielnic willowych,
  - punkty widokowe,
  - tereny powojkowe,
  - tereny przemysłowe.

- b) Konieczność lepszej ekspozycji i promocji zabytków w ramach:
- miejskiego szlaku *Szczecin pieszo*,
  - *Europejskiego Szlaku Gotyku Ceglanego*,
  - miejskiego szlaku p.n. *Złoty Szlak*,
  - obiektów poddanych rewitalizacji w obrębie Cmentarza Centralnego.
- c) Konieczność kontynuacji działań pozwalających na lepsze wykorzystanie naturalnych walorów krajobrazowych Szczecina poprzez
- przywracanie punktów historycznej infrastruktury wodnej, przystanie żeglarskie, targowiska rybne, nadbrzeżna gastronomia,
  - tworzenie tras edukacyjno - turystycznych w zasobach przyrodniczych i kulturowych miasta.
- d) Wskazane opracowanie wariantowej lokalizacji dla drobnych podmiotów gospodarczych oferujących swoje usługi na terenach zieleni urządzonej w tym szczególnie w obszarach zespołu tarasowo widokowego na Wałach Chrobrego i Jasnych Błoniach oraz parków objętych ochroną konserwatorską. Należałoby w/w działalność w tych miejscach traktować głównie jako uzupełnienie organizowanych imprez masowych.

6. Podjęcie na szerszą skalę działalności edukacyjnej i wydawniczej.

6.1 Działania wykonane

- Rokrocznie aktywny udział pracowników Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków w Europejskich Dniach Dziedzictwa w ramach pomocy organizatorom w organizacji imprezy – wykłady, prelekcje oprowadzanie po zabytkach Szczecina,
- Publikacja broszury informacyjno-promocyjnej dotyczącej d. Willi Lentza położonej przy al. Wojska Polskiego 84 w Szczecinie.
- Udział miejskiego konserwatora w aktualizacji bazy danych w ramach Stowarzyszenia Europejski Szlak Gotyku Ceglanego, promującego sztukę gotycką Pobrzeża Bałtyku.
- Przygotowanie na stronach internetowych Miasta przez pracowników Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków informacji o przekazywanych dotacjach, sposobie ich pozyskiwania oraz elementarnej wiedzy o zakresie i zasadach renowacji obiektów zabytkowych

6. 2 Pozostało do wykonania

- a) Konieczność kontynuacji publikacji kolejnych profesjonalnych i jednocześnie popularyzatorskich opracowań dotyczących dziedzictwa kulturowego miasta. Wskazane opracowanie np. stałej serii wydawniczej promującej historię i dziedzictwo kulturowe Szczecina m.in. w formie albumów, plakatów, gadżetów z wizerunkiem szczecińskich zabytków itp.
- b) Konieczność zastąpienia słabo czytelnej i słabo dostępnej na stronach internetowych Urzędu Miasta informacji dotyczącej danych o zasadach ochrony i opieki nad zasobem kulturowym miasta oraz zasadach działania służby konserwatorskiej.
- c) Konieczność zwiększenia działań promujących dziedzictwo kulturowe Szczecina zarówno na stronach internetowych Miasta jak i w formie publikacji typu folder, plakat, widokówki, opracowania albumowe.

7. Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami a także w oparciu o szeroko rozumiany program rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich.

7.1 Działania wykonane

Stosunkowo stabilny, chociaż skromny budżet na ochronę dóbr kultury, pozwolił na wykonanie szeregu prac remontowo konserwatorskich głównych obiektów sakralnych w mieście, pozwalających na zatrudnienie specjalistów oraz wykwalifikowanych pracowników do ich prowadzenia.

7. 2 Pozostało do wykonania

- a) Konieczność zwiększenia środków na ochronę dóbr kultury z uwagi na brak możliwości realizowania kompleksowych programów konserwatorskich, które wykazywane były w Lokalnym Programie Rewitalizacji oraz w strategiach Miasta obejmujących m.in. :

- renowację i rekonstrukcję historycznego wystroju wnętrz w tym zabytkowych polichromii stanowiących wyposażenie obiektów użyteczności publicznej, oraz przejazdów bramnych zabytkowych kamienic Szczecina,
- rewitalizację obszarów zielonych wpisanych do rejestru zabytków,
- rewitalizację obszarów po przemysłowych Miasta,
- tworzenie szlaków kulturowych, promujących dziedzictwo kulturowe Szczecina
- promocję zabytków sztuki gotyckiej w ramach *Europejskiego Szlaku Gotyku Ceglanego*,
- promocję zabytków w ramach miejskiego szlaku : *Szczecin pieszo*,
- przywracanie punktów historycznej infrastruktury wodnej, przystanie żeglarskie, targowiska rybne, nadbrzeżna gastronomia,
- tworzenie tras edukacyjno- turystycznych w zasobach przyrodniczych i kulturowych Miasta.

Jednym z elementów realizacji w/w, byłoby także stworzenie możliwości zatrudnienia osób promujących dziedzictwo kulturowe a także ściśle współpracujących przy zadaniach związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego.

b) Konieczność podjęcia działań dotyczących zwiększenia miejsc pracy związanych z opieką i ochroną nad zabytkami zarówno w strukturach Urzędu Miasta Szczecin jak i poza nim np. w miejskich instytucjach kultury.

c) Konieczność podnoszenia kwalifikacji zatrudnionych osób, poprzez umożliwienie udziału w specjalistycznych konferencjach, warsztatach i szkoleniach.

Stworzenie programu szkoleń dla osób bezrobotnych związanych z tradycyjną sztuką budowlaną.

8. Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków a także pomoc w przygotowaniu właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych do wykorzystania w opiece nad zabytkami funduszy unijnych, ministerialnych i samorządowych.

8.1 Działania wykonane

Funkcjonuje, w sposób dostępny dla zainteresowanych podmiotów, uchwała o zasadach przyznawania dotacji na prace przy obiektach zabytkowych, jak i zasady jej rozliczania.

We współpracy z zarządcą terenu i w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, zostały opracowane zasady zagospodarowania terenów zabytkowej zieleni na obszarze Jasnych Błoni i Parku Kasprowicza w zakresie lokalizacji tymczasowych punktów handlowych, pozwalające na zachowanie charakteru oraz właściwej ekspozycji tych przestrzeni.

Zakończono prace rewitalizacyjne historycznych przedogródków w ciągu komunikacyjnym ul. Papieża Jana Pawła II.

8. 2 Pozostało do wykonania:

- a) określenie zasad przyznawania nagrody, wyróżnienia przez prezydenta Miasta za właściwą opiekę nad zabytkiem,
- b) opracowanie zasad przyznawania ulg lub rekompensat dla właścicieli, dzierżawców obiektów zabytkowych, które sprzyjałyby podejmowaniu przez nich działań rewaloryzacyjnych i konserwatorskich,
- c) reaktywowanie funkcji społecznego opiekuna zabytków,
- d) organizacja spotkań informacyjnych dla przyszłych beneficjentów dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

MIĘSKO KONSERWATOR ZABYTKÓW

Michał Dąbowski

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Daniel Wacinkiewicz

Załączniki:

1. Tabele z wykazem przyranych dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach w latach 2016-2018

WYKAZ PODMIOTÓW WRAZ Z ZAKRESEM PRAC I KWOTĄ DOTACJI PRYZNANYCH PRZEZ GMINĘ MIASTO SZCZECIN NA PRACE KONSERWATORSKIE W ROKU 2016, NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR IX/274/07 RADY MIASTA SZCZECIN Z DNIA 14 MAJA 2007 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 70, poz. 1119 z dn. 08.06.2007r.)

L.P.	Podmiot otrzymujący dotację	Zakres prac objętych dotacją	Kwota udzielonej dotacji	Uchwała Rady Miasta Szczecin
1.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Ewangelisty ul. św. Ducha 9, Szczecin	Konserwacja średniowiecznych polichromii oraz ściany prezbiterium	260 000,-	XVI/374/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 lutego 2016 r.
2.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Antoniego Padewskiego ul. Szczecińska 14, Szczecin	Konserwacja elewacji prezbiterium	150 000,-	XVI/374/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 lutego 2016 r.
3.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Chrystusa Króla ul. Inwalidzka 15, Szczecin	Konserwacja elewacji	200 000,-	XVI/374/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 lutego 2016 r.
4.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa ul. Bogurodzicy 3, Szczecin	Konserwacja więźby wieży kościoła	60 000,-	XVI/374/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 lutego 2016 r.
5.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP pl. Kościelny 2, Szczecin-Dąbie	Konserwacja dachu nad nawą główną kościoła	200 000,-	XXI/480/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 21 czerwca 2016 r.
6.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Zbawiciela ul. Barnima 22 a, Szczecin	Konserwacja instrumentu organowego	29 000,-	XX/480/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 21 czerwca 2016 r.

MIEJSKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Michał Dąbowski
Michał Dąbowski

WYKAZ PODMIOTÓW WRAZ Z ZAKRESEM PRAC I KWOTĄ DOTACJI PRYZNANYCH PRZEZ GMINĘ MIASTO SZCZECIN NA PRACE KONSERWATORSKIE W ROKU 2017, NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR IX/274/07 RADY MIASTA SZCZECIN Z DNIA 14 MAJA 2007 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 70, poz. 1119 z dn. 08.06.2007r.)

L.P.	Podmiot otrzymujący dotację	Zakres prac objętych dotacją	Kwota udzielonej dotacji	Uchwała rady Miasta
1	Akademia Sztuki w Szczecinie	Opracowanie dokumentacji projektowej	Uchwalona: 450 000,- Wykorzystana: 284 195,-	Szczecin XXVI/659/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 24 stycznia 2017 r.
2	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej	Opracowanie dokumentacji projektowej	Uchwalona: 190 000,- Wykorzystana: 153 135,-	Szczecin z dnia 24 stycznia 2017 r.
3	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	Prace ratowniczo-konserwatorskie elewacji	50 000,-	Szczecin z dnia 24 stycznia 2017 r.
4	Parafia Rzymkokatolicka pw. Matki Bożej Jasnogórskiej ul. Orawska 3, Szczecin	Prace konserwatorskie i restauratorskie dachu	250 000,-	Szczecin z dnia 24 stycznia 2017 r.
5	Parafia Rzymkokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa ul. Bogurodzicy 3, Szczecin	Prace konserwatorskie i restauratorskie masywu wieżowego	100 000,-	Szczecin z dnia 28 lutego 2017 r.
6	Parafia Rzymkokatolicka pw. Antoniego Padewskiego ul. Szczecińska 14, Szczecin	Prace konserwatorskie i restauratorskie elewacji	100 000,-	Szczecin z dnia 28 lutego 2017 r.
7	Parafia Rzymkokatolicka pw. Chrystusa Króla ul. Inwalidzka 15, Szczecin	Prace konserwatorskie i restauratorskie wnętrza kościoła	100 000,-	Szczecin z dnia 28 lutego 2017 r.

8	Parafia Rzymkokatolicka pw. Najświętszego Zbawiciela ul. Barnima 22a, Szczecin	Prace konserwatorskie i restauratorskie instrumentu organowego	85 000,-	XXVII/685/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 28 lutego 2017 r.
9	Akademia Sztuki w Szczecinie	Prace konserwatorskie i restauratorskie tzw. Sali Giełdy w nowej siedzibie Akademii	165 805,-	XXXI/828/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 20 czerwca 2017 r.
10	Parafia Rzymkokatolicka pw. św. Jana Ewangelisty ul. Św. Ducha 9, Szczecin	Konserwacja gotyckiej płyty nagrobnej	9 200,-	XXXI/826/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 20 czerwca 2017 r.
11	Ewa Wachowicz, Janusz Wachowicz ul. Wincentego Pola 3, Szczecin	Prace konserwatorskie i restauratorskie dachu zabytkowej willi	39 284,-	XXXI/827/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 20 czerwca 2017 r.
12	Parafia Rzymkokatolicka pw. Niepokalanego Serca NMP ul. Kościelna 4, Szczecin	Opracowanie dokumentacji projektowej	79 950,-	XXXIV/933/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 października 2017 r.

MIĘDZU KONSERWATORZAMI

Michał Dobowski

WYKAZ PODMIOTÓW WRAZ Z ZAKRESEM PRAC I KWOTĄ DOTACJI PRYZNANYCH PRZEZ GMINĘ MIASTO SZCZECIN NA PRACE KONSERWATORSKIE W ROKU 2018, NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR IX/274/07 RADY MIASTA SZCZECIN Z DNIA 14 MAJA 2007 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 70, poz. 1119 z dn. 08.06.2007r.), zmienionej uchwałą nr XXXV/961/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 21 listopada 2017 r. (Dz.Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r., poz. 4939).

L.P.	Podmiot otrzymujący dotację	Zakres prac objętych dotacją	Kwota udzielonej dotacji	Uchwała rady Miasta Szczecin
1	Akademia Sztuki w Szczecinie Pl. Orla Białego 2, Szczecin	Prace remontowo-konserwatorskie budynku przy al. Niepodległości Szczecin	500 000,-	XXXVII/1091/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 stycznia 2018 r.
2	Parafia Rzymsskokatolicka pw. Matki Bożej Jasnogórskiej ul. Orawska 3, Szczecin	Prace budowlane i konserwatorskie dachu	250 000,-	XXXVII/1091/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 stycznia 2018 r.
3	Parafia Rzymsskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa ul. Bogurodzicy 3, Szczecin	Prace budowlane i konserwatorskie dachu	200 000,-	XXXVII/1091/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 stycznia 2018 r.
4	Parafia Rzymsskokatolicka pw. Antoniego z Padwy ul. Szczecińska 14, Szczecin	Konserwacja więźby i wymiana pokrycia dachu więzy	150 000,-	II/21/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 18 grudnia 2018 r.
5	Parafia Rzymsskokatolicka pw. Najświętszej Rodziny ul. Klonowa 16, Szczecin	Dokumentacja projektowa	80 000,-	XXXVII/1091/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 stycznia 2018 r.
			30 000,-	XXXVII/1091/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 stycznia 2018 r.

W

6	Parafia Rzymkokatolicka pw. Najświętszego Zbawiciela ul. Barnima 22a, Szczecin	Prace budowlane i konserwatorskie dachu	220 000,-	XXXXVII/1091/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 stycznia 2018 r.
7	Parafia Rzymkokatolicka pw. Niepokalanego Serca NMP ul. Kościełna 4, Szczecin	Prace konserwatorskie i budowlane zespołu zabudowy kościelnej oraz konserwacja zabytkowego drzewostanu	220 000,-	XXXXVII/1091/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 stycznia 2018 r..
8	Parafia Rzymkokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP Pl. Kościelny 2, Szczecin-Dąbie	Prace budowlane i konserwatorskie bryły kościoła	225 000,-	XLI/1207/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 czerwca 2018 r.
9	Parafia Rzymkokatolicka pw. św. Jakuba Apostoła ul. Św. Jakuba Apostoła 1, Szczecin	Rekonstrukcja i konserwacja fasady północnej	600 000,-	XLIII/1237/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 05 lipca 2018 r.

MIĘDZYGOSPODARSTWA DĄBIE

 Michał Dębowy